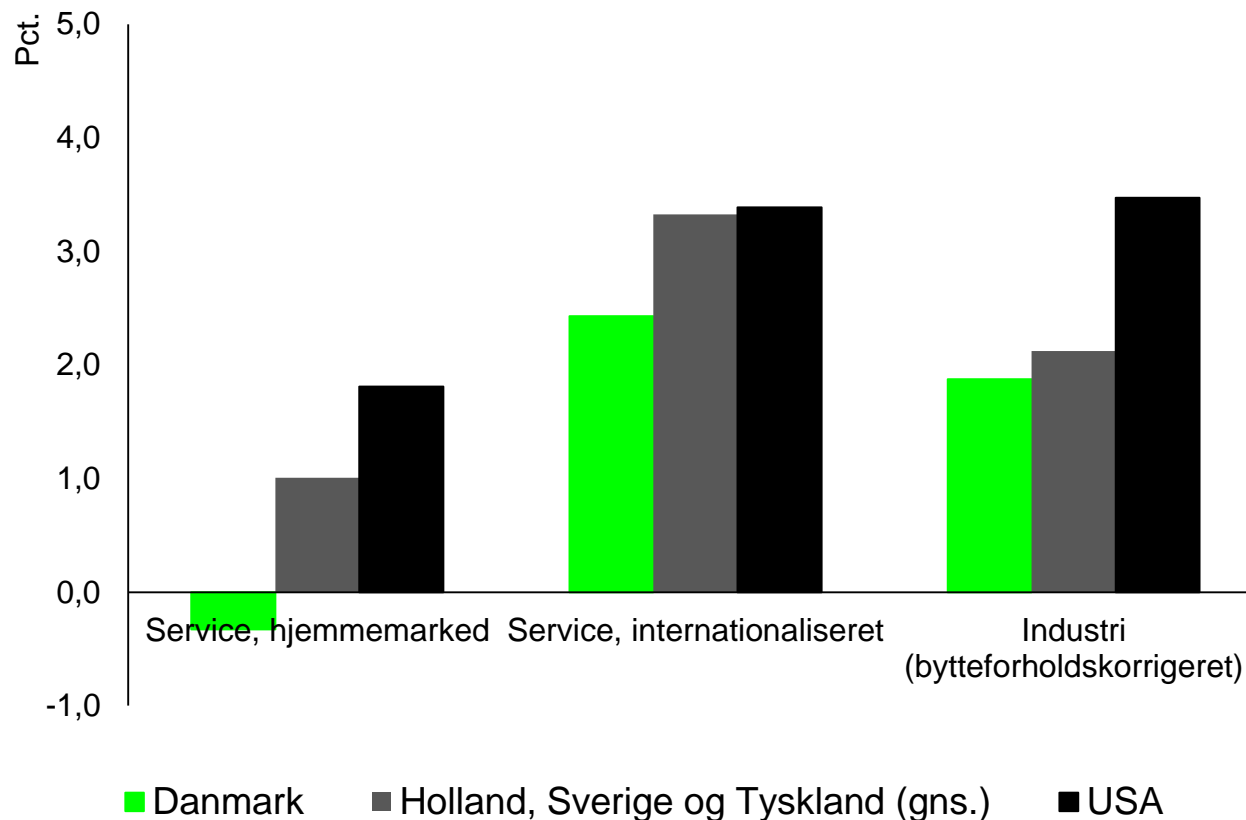

Produktivitetsproblemet i den danske servicesektor

**Peter Birch Sørensen
Professor, Københavns Universitet**

**Indlæg på seminar organiseret af
Produktivitetskommissionen
i Oslo den 19. maj 2014**

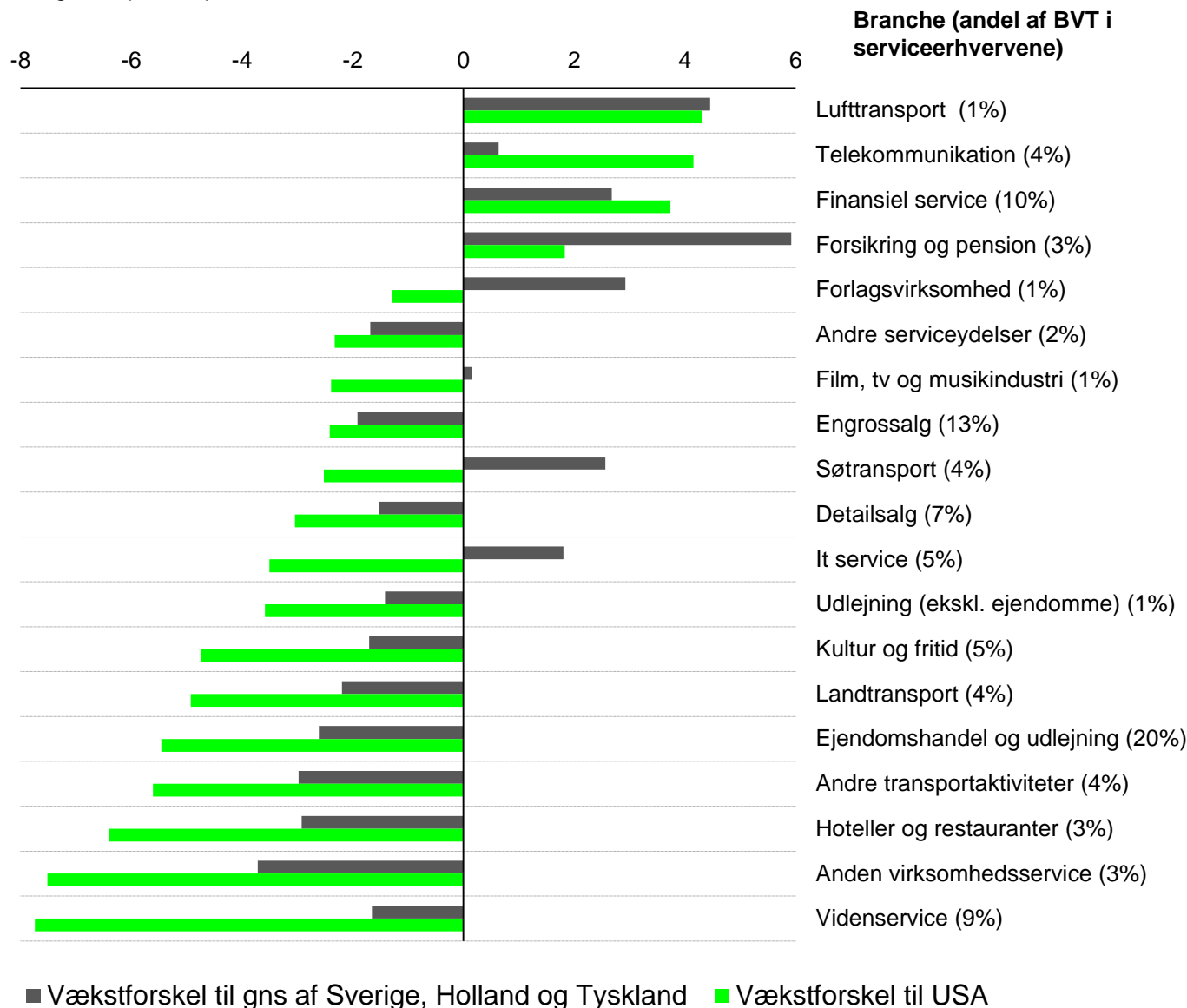
De private serviceerhverv contra industrien: Gennemsnitlig vækst i timeproduktiviteten 1995-2010

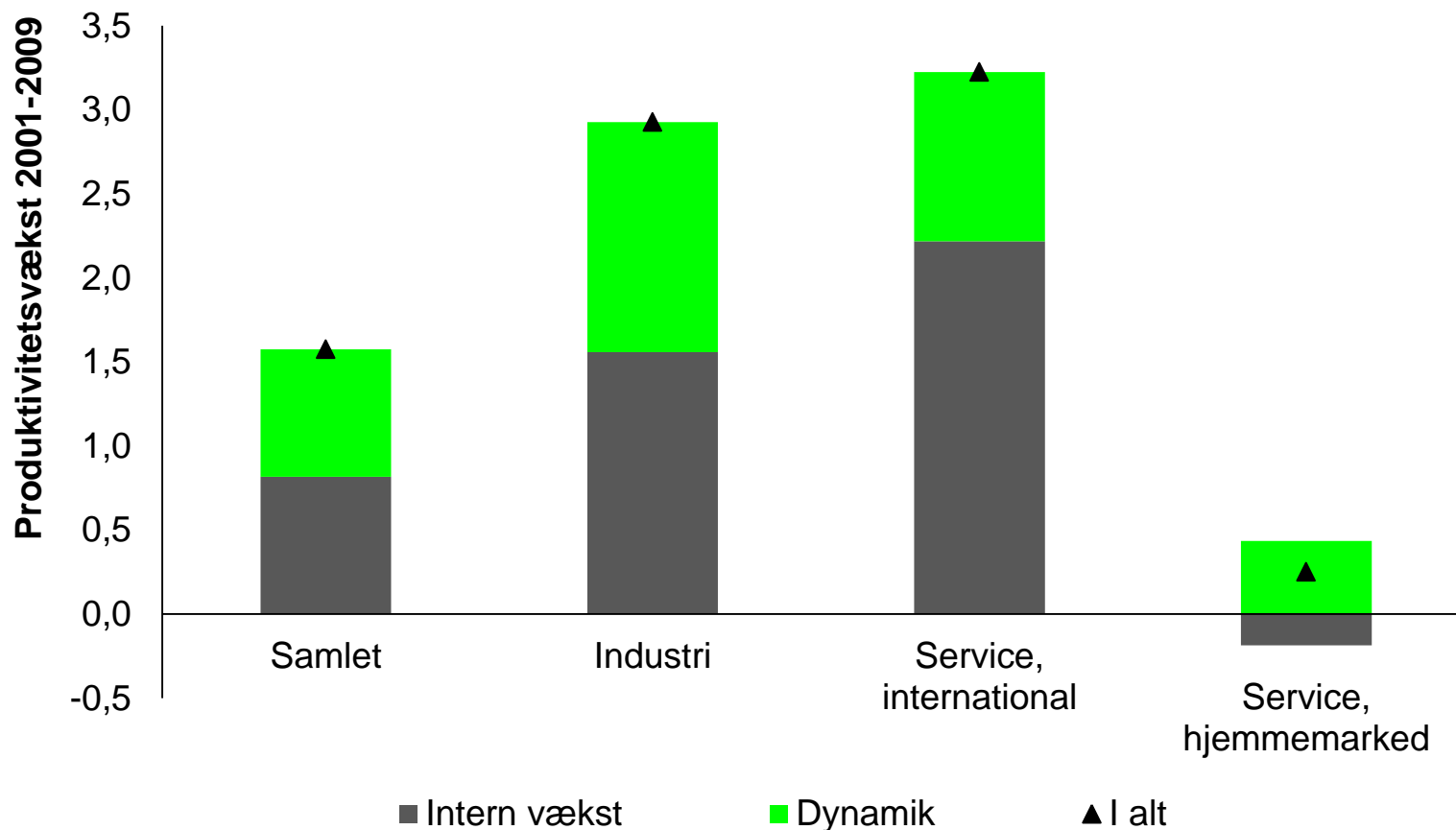
Note: En underbranche i servicesektoren er internationaliseret, hvis mindst 25 pct. af produktionen i branchen eksporteres, eller hvis mindst 25 pct. af branchens værditilvækst i Danmark sker i udenlandsk ejede virksomheder.

Relativ dansk produktivetsvækst i serviceerhvervene, 1996-2010

Afvigelse i procentpoint

Både den interne produktivetsvækst og virksomhedsdynamikken er svag i de hjemmemarkedsorienterede serviceerhverv

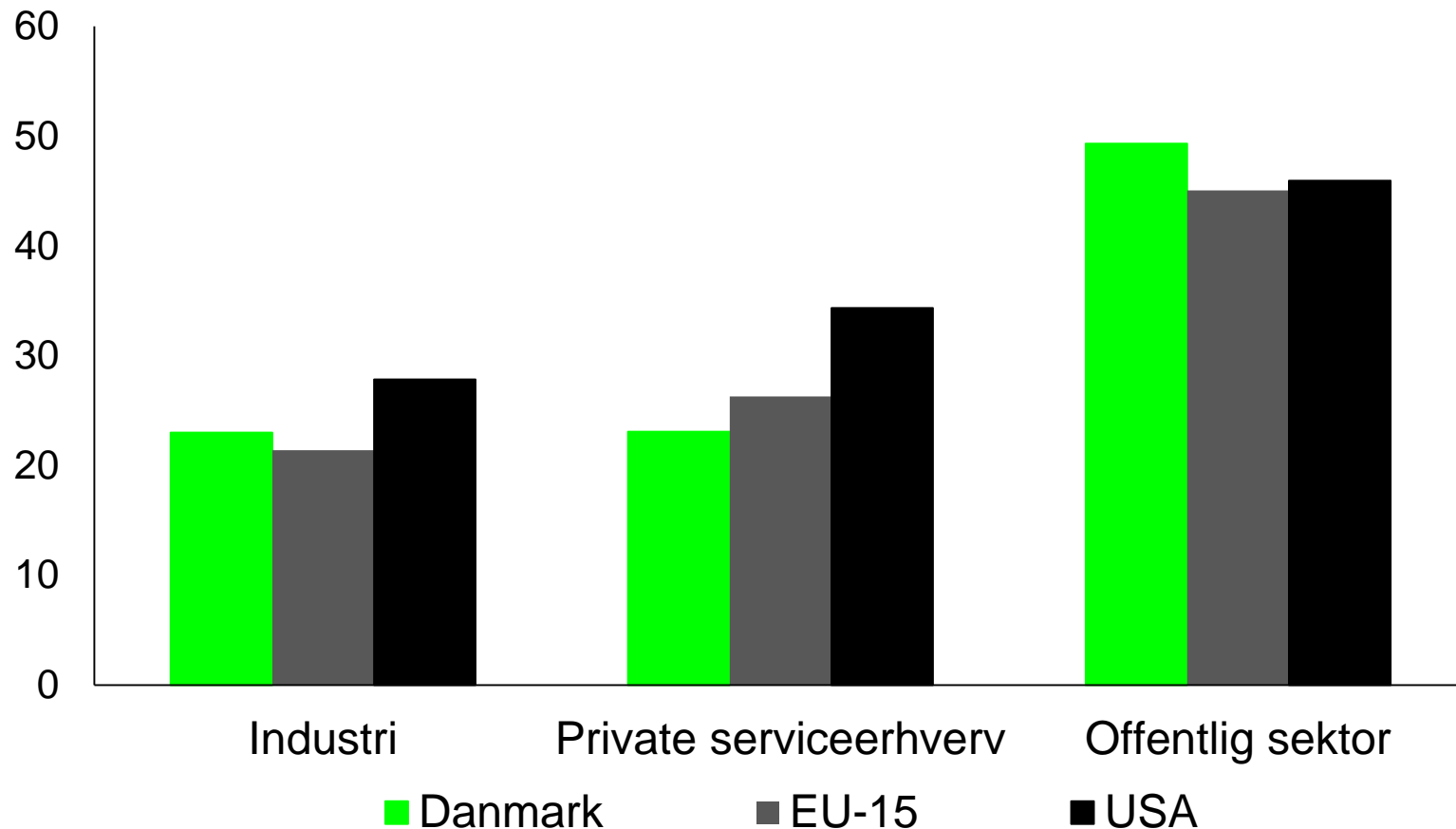

Figur 2 fra rapporten *Konkurrence, internationalisering og regulering*

Hypoteser om årsager til den svage produktivetsvækst i den danske servicesektor (I)

- Relativt få højtuddannede er ansat i den danske private servicesektor
- Kan hæmme innovationen i sektoren
- Hvis den danske private servicesektor havde en lige så høj andel af højtuddannede i arbejdsstyrken som den amerikanske servicesektor, ville produktiviteten være godt 10 procent højere
- Men: Hvad er årsag og hvad er virkning?

Andel af beskæftigede med videregående uddannelse (%)

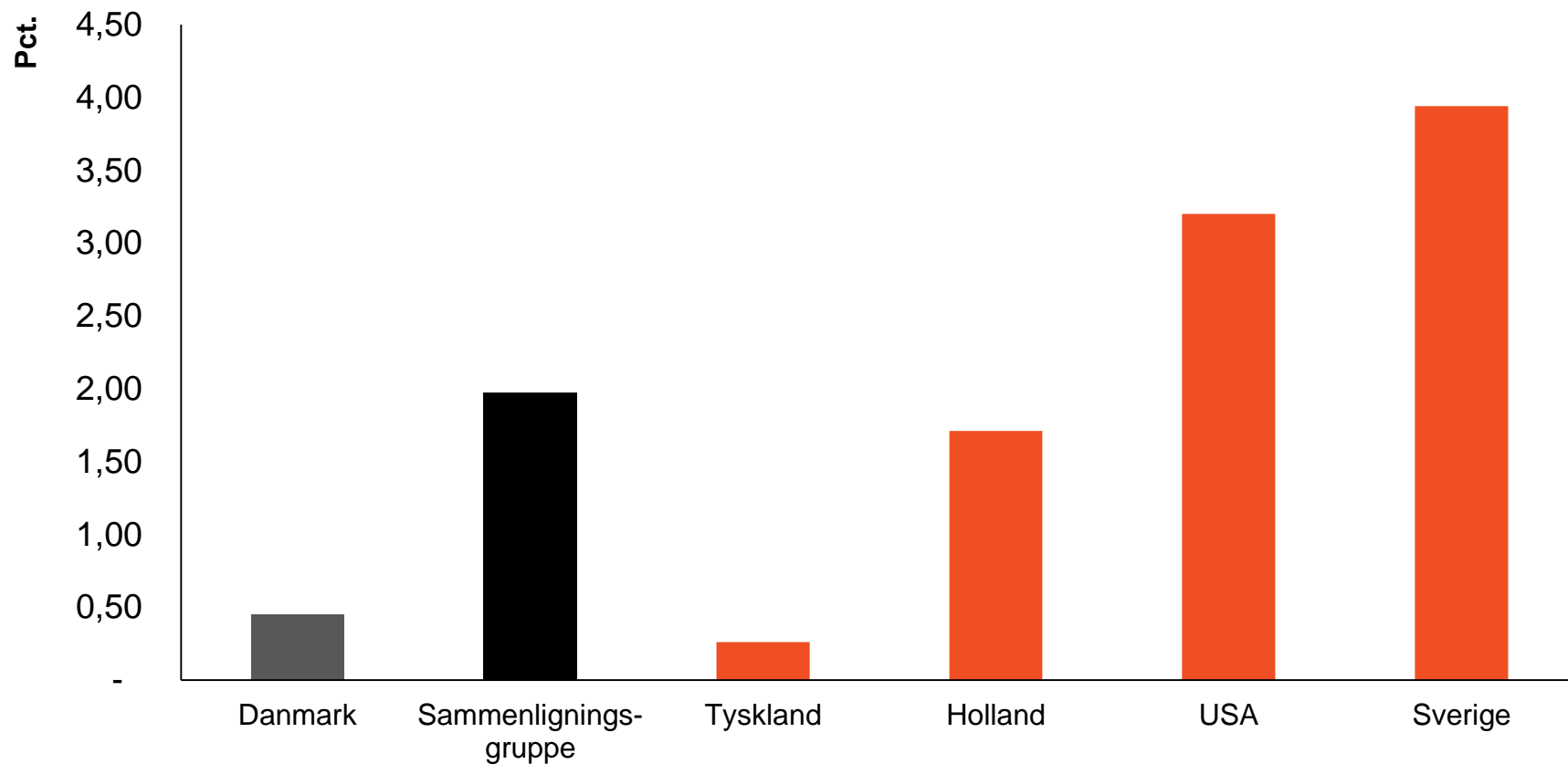
Note: Videregående uddannelser er uddannelser af minimum to års varighed. Den offentlige sektor er offentlig administration, sundhedsvæsen og uddannelsessystemet. Den offentlige sektor er således afgrænset på samme måde i alle lande i figuren.

Hypoteser om årsager til den svage produktivitsvækst i den danske servicesektor (II)

Branchespecifikke problemer:

- Stramning af den danske planlov fra 1997 har hæmmet produktivitsudviklingen i detailhandelen
- Stigende trængselsproblemer og dårlig prioritering af infrastrukturinvesteringer kan have hæmmet produktivitsvæksten indenfor landtransport
- Restriktive danske særregler vedrørende højlagre og registrering og håndtering af farligt gods i godsterminaler samt restriktive grænser for lastbilers totalvægt og akseltryk kan ligeledes have hæmmet produktiviteten i transportsektoren

Eksempel: Relativt lav produktivetsvækst i den danske detailbranche

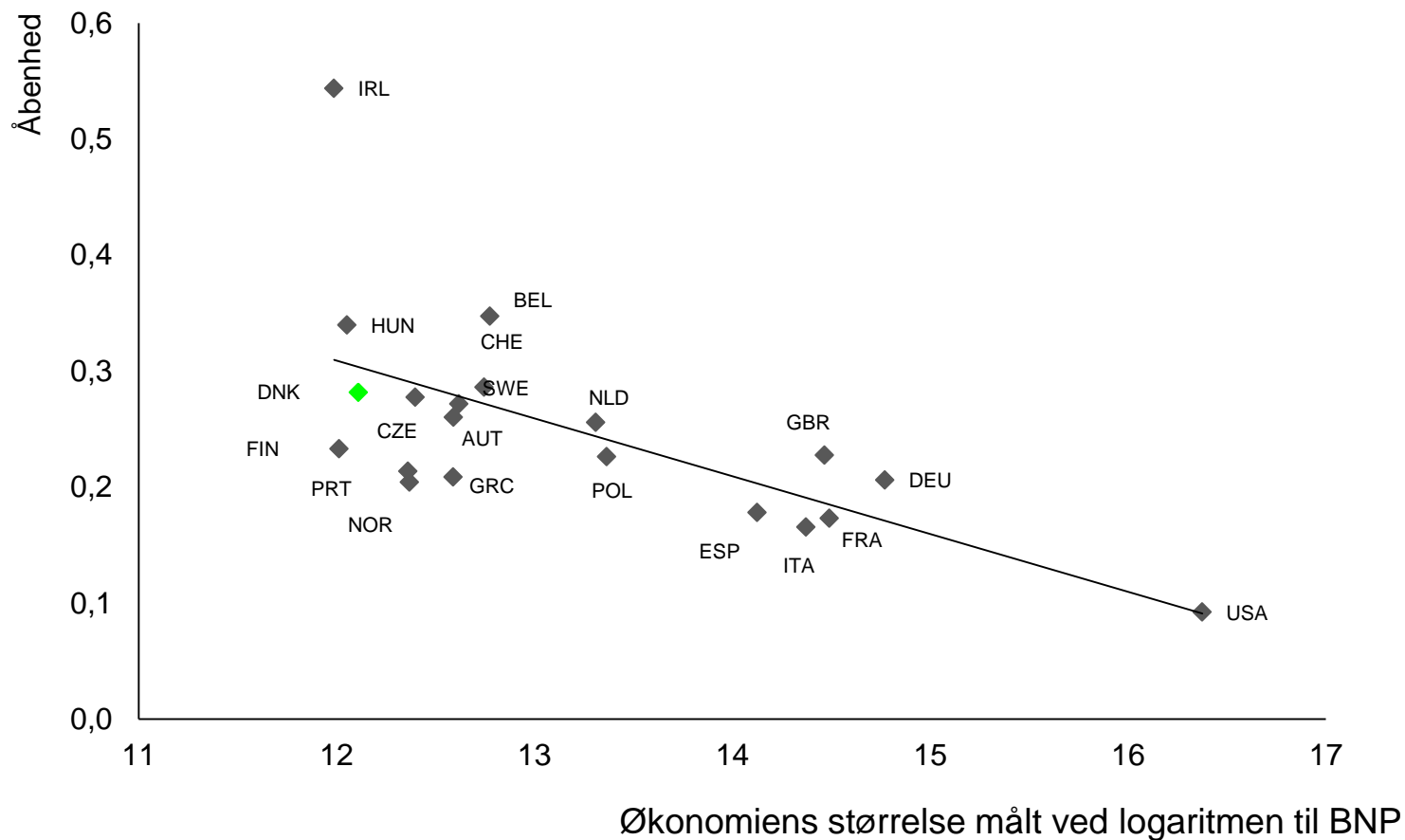

Hypoteser om årsager til den svage produktivitsvækst i den danske servicesektor (III)

Svag konkurrence:

- Det lille danske hjemmemarked begrænser konkurrencen
- Den danske konkurrencelovgivning var indtil for nylig relativt lempelig
- Ejerskabsrestriktioner og restriktive autorisationsordninger begrænser konkurrencen i en række servicebrancher, herunder konkurrencen fra udlandet (115 lovregulerede næringer i Danmark)

En observation vedrørende Norge: For lidt international handel med tjenester?

Note: Åbenhed er målt som summen af tjenesteimportens og tjenesteeksportens værditilvækst som andel af BNP.